

Tilaisuuden nimi

pelastus- ja turvallisuussuunnitelma

tekijä
työtehtävä
työpaikka
ajankohta

Sisällysluettelo

Yleistä pelastussuunnitelman laadinnasta	3
Kenelle?	3
Ilmoitukset pelastusviranomaiselle	3
Pelastuslaki (16§).....	3
Pelastusasetus (3§).....	3
Ilmoitukset poliisille.....	3
Kokoontumislaki (2§, 3§ ja 3 luku)	3
Perustietoa tapahtumasta	5
Tapahtumat turvallisuusorganisaation rakenne ja johtosuhteet	5
Tilaisuuden riskien arviointi.....	5
Riskitilanteisiin varautuminen.....	6
Toimintaohjeet onnettomuus- ja vaaratilanteissa	6
Järjestyksenvalvontasuunnitelma	6
Työntekijöiden toimenkuvat onnettomuus- ja vaaratilanteissa	6
Liikennesuunnitelma	7
Liitteet	7

Yleistä pelastussuunnitelman laadinnasta

Tämä osio on tarkoitettu suunnittelijan laatijalle perustiedoksi, eikä sitä välttämättä ole syytä liittää mukaan laadittavaan pelastussuunnitelmaan.

Kenelle?

- Ei viranomaisia varten
- **Tapahtuman järjestäjälle**
- Kuvaus siitä, miten tapahtuma järjestetään turvallisesti ja miten mahdollisiin vaara- ja onnettomuustilanteisiin on varauduttu

Ilmoitukset pelastusviranomaiselle

- Pelastussuunnitelma toimitetaan pelastuslaitokselle tiedoksi **14 vuorokautta ennen tapahtumaa**.
- Isoissa tapahtumissa suositeltavaa olla yhteydessä jo suunnittelun alkuvaiheessa
- Pelastuslaitoksen tulee antaa neuvontaa laadinnasta

Pelastuslaki (16§)

- Pelastussuunnitelma tulee laatia yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski

Pelastusasetus (3§)

- Yleisötilaisuuteen tai tapahtumaan jossa:
 - 1) arvioidaan olevan läsnä samanaikaisesti vähintään 200 henkilöä;
 - 2) käytetään avotulta, iletulitteita tai muita pyroteknisiä tuotteita taikka erikoistehosteina palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja;
 - 3) tapahtumapaikan poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta; tai
 - 4) tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille.

Ilmoitukset poliisille

- Ilmoitus tilaisuudesta poliisille viimeistään **viisi (5) vuorokautta ennen tilaisuutta**
 - ilmoitus yleisötilaisuudesta perustuu lakiin ja velvoittaa vain ilmoittamaan tilaisuuden järjestämisestä . Ilmoitukseen on hyvä liittää pelastussuunnitelma kun sellainen on tehty, sillä se sisältää tietoa myös poliisin näkökulmasta.

Kokoontumislaki (2§, 3§ ja 3 luku)

Ilmoitusta yleisötilaisuudesta poliisille, **ei tarvitse tehdä** päiväsaikaan tapahtuvista pienistä ja väkimmäältäään vähäisistä tapahtumista, joiden vaikutus ympäristöön on vähäinen eikä

tilaisuudesta aiheudu haittaa tai vahinkoa tilaisuuteen osallistujille tai sivullisille. Ilmoitusta ei myöskään tarvita vakiintuneen toiminnan mukaisista tilaisuuksista, jotka järjestetään esimerkiksi ravintoloissa tai teattereissa kyseisen tilojen lupien mukaisesti. Yksityistilaisuudesta ei tarvitse tehdä ilmoitusta, mikäli se ei kuulu tilaisuuden luonteen vuoksi kokoontumislain alaisuuteen.

Muista yleisötilaisuuksista tai yleisistä kokouksista poliisille **täytyy tehdä ilmoitus**. Ilmoituksena käsitellään pienet ja väkimäärältään vähäiset tapahtumat, joiden vaikutus ympäristöön on vähäinen eikä tilaisuudesta todennäköisesti aiheudu haittaa tai vahinkoa tilaisuuteen osallistujille tai sivullisille. Ilmoituksena käsitellään tilaisuudet, joissa ei ole anniskelua, äänentoistoa tai tilapäisiä rakenteita. Ilmoituksesta peritään maksu. Päätös tehdään väkimäärältään suurista tilaisuuksista ja tilaisuuksista, joista tilaisuuden erityispiireiden vuoksi poliisi joutuu antamaan määräyksiä. Tällaisia erityispiirteitä ovat esimerkiksi anniskelu, ilotulitusnäytös ja sellainen tilaisuus, johon järjestäjältä on syytä vaatia voimassa oleva vastuuvakuutus.

Laki ei ole yksiselitteinen milloin poliisille täytyy tilaisuudesta tehdä ilmoitus ja milloin ei. Keskeisenä arviointikriteerinä lienee vaikutus ympäristöön sekä esimerkiksi anniskelu. Vielä epäselvempää on rajanveto sen välillä, milloin poliisi käsittelee asian ilmoituksena (jolloin veloitus on n. 20 €) ja milloin se tekee asiasta päätöksen (jolloin veloitus on n. 50 €). Ilmoituksen teon tarpeellisuudesta voi kysyä suoraan poliisilta.

Seuraavalta sivulta alkaa varsinaisen pelastussuunnitelman runko. Suunnitelman lopullinen sisältö määräytyy tilanteen luonteen sekä laajuuden mukaisesti. Tämän pelastussuunnitelman rungon laatimisessa on käytetty apuna Suomen suurempien pelastuslaitosten www-sivuja, joista on löydettävissä lisää opastusta suunnitelman laatimiseen. Aina voi olla yhteydessä myös Oulu-Koillismaan pelastuslaitokseen Oulun alueella.

Perustietoa tapahtumasta

Tapahtuman kuvaus: tapahtuman luonne

- järjestäjä(t)
- ajankohta
- tapahtumapaikka
- henkilömäärä (osallistujien enimmäismäärä)
- kohderyhmä (mahd. ikä- kunto- taito ym. vaatimukset ja rajoitukset)

Tapahtumat turvallisuusorganisaation rakenne ja johtosuhteet

- järjestäjän yhteystiedot
- turvallisuudesta vastaavan yhteystiedot
- ensiavusta vastaavan yhteystiedot
- järjestyksen valvonnasta/vartioinnista vastaavan yhteystiedot
- liikenteenohjauksesta vastaavan yhteystiedot

Tilaisuuden riskien arviointi

Mitä vaaroja voi tapahtumaan liittyä ja millä todennäköisyydellä. Henkilöturvallisuuteen, omaisuuteen ja ympäristöön kohdistuvat riskit. Arvioinnissa huomioidaan mm. alla mainittujen seikkojen vaikutus turvallisuuteen.

- henkilömäärä
- yleisön luonne; ikäjakauma, erityisryhmät
- tapahtuma-alue
- anniskelu
- kaasut, polttoaineet, avotuli, pyrotekniikka, ilotulitteet
- rakennukset, väliaikaiset rakennelmat
- sähkö, energian jakelu
- sääolosuhteet
- liikenne

Seuraavaa taulukkoa voi käyttää hyväksi riskien arvioinnissa sekä suunnitellessa toimenpiteitä niiden poistamiseksi tai vähentämiseksi.

Riski/ uhka/ vaara	Todennäköisyys (epätodennäköinen = 1, mahdollinen = 2, todennäköinen = 3)	Seurauk- set (vähäinen = 1, haitallinen = 2, vakava = 3)	Riskin suuruusluokit- telu (todennäköisyys x seuraus ²)	Toimenpiteet (1. riskin poistamiseksi/ välttämiseksi/ estämiseksi, 2. riskin pienentämiseksi/ rajaamiseksi)	Toimen- piteen toteut- taja

Riskeihin tai uhkiin jotka ovat mahdollisia tai todennäköisiä ja haitallisia tai vakavia on syytä miettiä selkeät toimenpiteet, joilla tilaisuuden turvallisuus voidaan toteuttaa riskin tai uhan toteutuessa.

Riskitilanteisiin varautuminen

Tähän kohtaan on hyvä luetella täsmällisemmin ne toimenpiteet ja toteuttajat, joilla on tarkoitus turvata tilaisuuden turvallisuus.

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet, joilla riskien arvioinnissa havaitut riskit voidaan poistaa tai pienentää; toimenpiteet, joilla toteutuneen riskin seurauksia pienennetään. Esimerkiksi:

- onnettomuuksia ennaltaehkäisevät toimet
- poistumistiet (esteettömyys, riittävyys, havaittavuus)
- alkusammutuskalusto (soveltavuus, määrä, sijoitus, havaittavuus)
- pelastuslaitoksen toimintaedellytykset (pelastustiet, opastus)
- rakenteet, sisusteet ja somisteet (sijoitus, kestävyys, palamaton tai palosuojakäsitelty materiaali)
- ensiapusuunnitelma; isoissa tapahtumissa lääkintäsuunnitelma
- yhteydenpito viranomaisiin

Toimintaohjeet onnettomuus- ja vaaratilanteissa

Erikseen on hyvä kirjata myös yksityiskohtaiset ohjeet toiminnasta alla mainituissa tilanteissa.

Mitä tehdään, jos riskien arvioinnissa havaittu riski toteutuu. Esimerkiksi:

- tulipalo
- sairaskohtaus, tapaturma
- energian jakelun katkokset
- hälyttäminen, turvallisuusorganisaation keskinäinen viestintä
- evakuointi, hätäpoistuminen
- tapahtuman keskeyttäminen

Järjestyksenvalvontasuunnitelma

Huomioitava esimerkiksi:

- järjestyksenvalvojen sijoittaminen sekä tehtävät
 - Tehtävien määrittely: Esim.
 - turvallisuuden valvonta, suunnittelu ja ohjeistus
 - alkusammutus- ja ensiapuvälineistä vastaaminen
 - onnettomuuksien ja vaaratilanteiden seuranta ja raportointi
 - pelastusteiden kulkukelpoisuuden valvonta
 - muiden turvallisuudesta vastaavien koulutus, lukumäärä
- henkilöiden nimet, yhteystiedot ja JV-korttien numerot (tai liitteessä)
- suunnitelmaa voi selkeyttää kartalla (tai se voi olla liitteenä)

Työntekijöiden toimenkuvat onnettomuus- ja vaaratilanteissa

Tämä kannattaa suunnitella jos on mahdollista käyttää henkilökuntaa onnettomuus- ja vaaratilanteessa.

- Henkilöiden nimet ja yhteystiedot
- Tehtävien määrittely
- Tehtävät onnettomuustilanteessa

Liikennesuunnitelma

Huomioitava mm. seuraavat tekijät:

- liikennejärjestelyt, tarvittavat luvat
- liikenteenohjaus sekä liikenteenohjaajat ja heidän tehtävänsä
- tapahtuma-alueen liikenne, julkinen liikenne
- suunnitelmaa voi selkeyttää kartalla (tai se voi olla liitteenä)

Liitteet

Esimerkiksi:

- tapahtuma-alueeseen liittyvät kartat: yleisön kulkureitit, pelastustiet, ensiapupisteet, alkusammutuskalusto, rakennukset ja tilapäiset rakennelmat
- järjestyksenvälvojen määrä ja sijoituskartta sekä luettelo järjestyksenvälvoista yhteystietoineen ja JV-korttien numeroineen
- toiminnallinen raportointi, tapahtumapäiväkirja
- tiedottaminen
- kriisiviestintä